

Medicijnbeleid

Versie 8 juni 2017

De procedure Medicijntoediening en (voorbehouden) Medische handelingen bestaat uit:

Medicijnbeleid

Medicijnbeleid - formulier medicijntoediening

Medicijnbeleid - formulier medische handelingen instructie door ouders

Medicijntoediening en (voorbehouden) Medische handelingen

Ska Kinderopvang voert een terughoudend beleid met betrekking tot het toedienen van medicijnen aan en medische handelingen bij kinderen. Zo worden er b.v. geen koortsverlagende middelen gegeven. Bij elke locatie wordt aandacht geschonken aan de wijze van bewaren (veilig en hygiënisch) van medicijnen van kinderen en aan de hygiënische regels bij toediening.

De medewerkers beperken zich tot eenvoudige handelingen die regelmatig voorkomen en die geen nadere uitleg behoeven, zoals het plakken van een pleister, het verwijderen van een splinter en het opbrengen van een zalfje. Daarnaast wordt een beperkt aantal handelingen toegestaan die vallen onder de categorie 'medische handelingen die uitleg van ouders vragen' (zie punt 2).

Ska Kinderopvang volgt de richtlijnen uit de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). In de Wet BIG is onder meer geregeld welke medische handelingen slechts uitgevoerd mogen worden door gekwalificeerde beroepsbeoefenaren, zoals een (huis)arts, verpleegkundige en medisch specialisten. Deze medische handelingen worden voorbehouden handelingen genoemd. De enige voorbehouden handeling die bij Ska Kinderopvang onder strikte voorwaarden wordt uitgevoerd, is het toedienen van een epipen bij kinderen met een allergische reactie. Het gebruik van een epi-pen moet altijd zijn voorgeschreven door een medisch deskundige. Alle BHV-ers nemen deel aan de training "Voorbehouden en Risicovolle handelingen" en zijn hiermee bekwaam om een epipen toe te dienen (zie punt 3).

Medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun eigen handelen en zijn aansprakelijk hiervoor, dus ook voor het toedienen van medicijnen of het uitvoeren van medische handelingen. Het is daarom van groot belang dat de medewerker zichzelf bekwaam acht om een medische handeling uit te voeren en alleen iets doet waar hij/zij achter staat. Een medewerker kan niet verplicht worden een (voorbehouden) medische handeling te verrichten.

1. Medicijntoediening

Communicatie met ouders

- Aan ouders wordt gevraagd medicijnen zo veel mogelijk zelf te geven. Veel medicijnen kunnen twee keer per dag worden gegeven: 's morgens en 's avonds en dat kan dus thuis plaatsvinden. Ouders kunnen aan hun (huis-)arts vragen hiermee rekening te houden en de dosering aan te passen aan twee keer per dag.

- Alle informatie die nodig is voor het juiste gebruik van medicijnen wordt door ouders schriftelijk doorgegeven op het formulier: Medicijnbeleid - formulier medicijntoediening. Zonder formulier worden medicijnen niet toegediend.
- We nemen alleen medicijnen op doktersvoorschrift aan, in de oorspronkelijke verpakking met sticker van arts of apotheek, met de naam en geboortedatum van het kind er op vermeld en voorzien van een bijsluiter. Ook homeopathische middelen mogen gegeven worden als deze zijn voorgeschreven door een medisch deskundige. Bij uitzondering kunnen zelfzorgmiddelen en vrij verkrijgbare medicijnen gegeven worden, mits in de oorspronkelijke verpakking, met de naam en geboortedatum van het kind er op vermeld en voorzien van een bijsluiter. Het gaat dan om zalf en crèmes (bv. voor droge huid). Specifieke wensen worden eerst met de regiomanager besproken. Medicijnen die niet aan deze voorwaarden voldoen worden geweigerd.
- Bij elke wijziging (b.v. wijzigingen in hoeveelheid of tijdstip van toediening van het medicijn) moet een nieuw formulier “Medicijntoediening” worden ingevuld.
- Ouders hebben de verantwoordelijkheid te letten op de houdbaarheidsdatum van het medicijn. Mocht een medewerker zien dat de houdbaarheidsdatum van het medicijn is verstreken, dan geeft zij/hij het medicijn terug aan de ouders. Toediening wordt dan altijd onmiddellijk gestopt.
- Bij 0-4 jarigen worden de medicijnen door de ouders dagelijks meegebracht en aan het eind van de dag weer mee naar huis genomen. Bso-kinderen kunnen zelf dagelijks het medicijn meenemen. In uitzonderingsgevallen kan er met de ouders afgesproken worden dat er een kleine voorraad medicijnen op het kinderdagverblijf of de bso ligt, maar dit heeft niet onze voorkeur. Medicijnen worden altijd op een veilige plaats bewaard, buiten bereik van kinderen (bv in gemarkeerd, afsluitbaar bakje op een hoge plek).

Wijze van verslaglegging

- Medewerkers tekenen per keer aan op de aanwezigheidslijst in Mijn.SKA dat ze de medicijnen hebben gegeven, onder vermelding van hun naam en het tijdstip.
- Tijdens het gebruik en nog drie maanden daarna wordt het door de ouders ingevulde formulier Medicijnbeleid - formulier medicijntoediening bewaard in de map kindgegevens bij de gegevens van het betrokken kind. Bij structureel gebruik van medicijnen wordt het formulier bewaard totdat het kind Ska Kinderopvang verlaat.

2. Medische handelingen die uitleg van ouders vragen

Onder ‘medische handelingen die uitleg van ouders vragen’ vallen eenvoudige medische handelingen die zeer zorgvuldig moeten worden uitgevoerd en die nadere uitleg vragen. Er is gekozen voor het uitvoeren van een beperkt aantal van deze handelingen, namelijk:

- vernevelen
- het geven van een zetpil bij kinderen waarvan bekend is dat zij verhoogde kans hebben op koortsstuipen. Alleen in dit geval mogen ouders zetpillen meegeven en/of kunnen ouders zelf op de locatie een zetpil aan hun kind geven.

Communicatie met ouders

- De ouders vullen het formulier: Medicijnbeleid - formulier medische handelingen instructie door ouders in. Bij wijzigingen dient een nieuw formulier te worden ingevuld.
- De ouders dienen aan te geven wat mogelijke complicaties zijn en hoe gehandeld moet worden in geval van acute situaties.
- Ouders zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van de medicijnen (zetpillen). Deze medicijnen moeten zijn voorgeschreven door een arts en mogen op de locatie bewaard worden. De medicijnen dienen in de originele verpakking met sticker van arts/ apothek te worden aangeleverd, met de naam en geboortedatum van het kind er op vermeld en voorzien van een bijsluiter
- De ouders zijn verantwoordelijk voor (het regelen van) de instructie m.b.t. de medische handeling. De instructie wordt gegeven aan minimaal twee medewerkers die met naam en functie genoemd worden op het formulier 'Medische handelingen, instructie door ouders'.
- Als de medewerkers die de instructie hebben gehad niet aanwezig zijn, dan dienen ouders de aanwezige (flex-)medewerker te instrueren; bij problemen kan dat betekenen dat ouders het kind moeten meenemen (kdv) of op komen halen (bso) of zelf de medische handelingen op het kinderdagverblijf/de bso moeten uitvoeren.
- De medewerkers maken met de ouders een afspraak over de periode waarvoor de afspraak geldt, om vervolgens gezamenlijk te evalueren of de afspraak voor de toekomst nog noodzakelijk is.

Wijze van verslaglegging

- In de kindnotities in Mijn.SKA wordt vermeld welke medische bijzonderheden voor dit kind gelden, afhankelijk van de ernst van de aandoening wordt de bijzonderheid in oranje of rood weergegeven.
- Medewerkers tekenen per keer aan op de aanwezigheidslijst in Mijn.SKA dat ze de handeling hebben verricht, onder vermelding van hun naam en het tijdstip.
- Zolang de medische handeling bij het kind moet worden toegepast, wordt het formulier Medicijnbeleid - formulier medische handelingen instructie door ouders bewaard in de map Kindgegevens bij het betreffende kind. Indien de medische handeling niet meer hoeft worden verricht, wordt het formulier "Medische handelingen" nog drie maanden bewaard.

3. Voorbehouden medische handelingen en risicovolle handelingen

Voorbehouden medische handelingen zijn medische handelingen die alleen door gekwalificeerde beroepsbeoefenaren mogen worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn: injecties, catheterisaties, puncties en narcose. Binnen Ska Kinderopvang is de enige voorbehouden handeling die onder strikte voorwaarden mag worden uitgevoerd het geven van een epipen bij allergische reacties en op voorschrift van de (huis-)arts van het kind.

Een voorbehouden handeling mag alleen door een bedrijfshulpverlener (BHV'er) worden uitgevoerd die de aanvullende opleiding "voorbehouden medische en risicovolle handelingen" heeft gevolgd en na de opleiding bekwaam is bevonden en zichzelf bekwaam acht de handeling uit te voeren.

Plaatsing kinderen met medische bijzonderheden

Als een kind aangemeld dan wel geplaatst wordt met een ziekte of allergie, waardoor mogelijk voorbehouden medische handelingen of andere risicovolle handelingen verricht moeten worden, dient eerst een risicoanalyse op kindniveau gemaakt te worden. De regiomanager zal bepalen of de risico's m.b.t. de opvang op het kinderdagverblijf of de bso van het kind aanvaardbaar zijn. Als het risico te groot is, moet worden besloten het betreffende kind niet te plaatsen.

Kinderen die sondevoeding of insuline toegediend moeten krijgen kunnen alleen geplaatst worden als deze voorbehouden medische handelingen door een beroepsbeoefenaar of ouder worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is dat een wijkverpleegkundige tweemaal daags naar het kinderdagverblijf komt om een voorbehouden handeling te verrichten. Voor de epipen wordt een uitzondering gemaakt omdat een allergische reactie acuut optreedt en er snel moet worden gehandeld.

De ouder levert de benodigde medicijnen aan (de epipen) en vult het formulier Medicijnbeleid - formulier medicijntoediening in. De manager meldt altijd direct aan de managementassistent dat een kind geplaatst is waarbij het verzoek tot voorbehouden medische of risicovolle handeling door de ouders is gedaan, dit in verband met de registratie daarvan. Wanneer een kind door een medische bijzonderheid extra in de gaten moet worden gehouden, of er zijn bijzondere handelingen nodig (bv het aflezen van een monitor) dan wordt dit geregistreerd op het formulier Medicijnbeleid - formulier medische handelingen instructie door ouders .

Op het Servicecentrum wordt een registratie bijgehouden waarin alle kinderen vermeld staan waarbij een voorbehouden of risicovolle handeling noodzakelijk kan zijn, de gegevens uit dit overzicht worden een maal per kwartaal gecheckt.

Bekwaamheid medewerkers

De training Voorbehouden en risicovolle handelingen is door een kinderarts beoordeeld en goedgekeurd. De BHV-ers die deze training goed doorlopen hebben ontvangen na afloop van de training een bekwaamheidsverklaring en ondertekenen deze. Een bekwaamheidsverklaring is twee jaar geldig. Een kopie van de verklaring wordt op de locatie bewaard en het origineel in het personeelsdossier op het Servicecentrum.

De training Voorbehouden en risicovolle handelingen wordt elke twee jaar herhaald, in het tussenliggende jaar volgen de BHV-ers de standaard BHV-training. De regiomanager is verantwoordelijk voor het bijhouden van de geldigheid van de bekwaamheidsverklaringen en het op peil houden van het aantal BHV'ers op de locaties. De afdeling HR registreert welke medewerkers tot BHV-ers zijn opgeleid.

Wijze van verslaglegging

- In de kindnotities in Mijn.SKA wordt vermeld welke medische bijzonderheden voor dit kind gelden, omdat dit gaat over een levensbedreigende aandoening wordt de ernst met rood aangegeven.
- De coördinator tekent op de stamkaart aan dat het kind een epipen heeft en zorgt ervoor dat het medische kinddossier (het formulier Medicijntoediening en eventuele aantekeningen rondom de

gezondheid) van dit kind in de kindgegevensmap zodanig wordt opgeborgen dat de informatie snel op te zoeken is.

- De formulieren Medicijnbeleid - formulier medicijntoediening en Medicijnbeleid - formulier medische handelingen instructie door ouders worden ingevuld door de ouders en bewaard in de kindgegevensmap bij het betreffende kind.
- Mocht het gebruik van de epipen niet meer nodig zijn dan wordt het formulier “Medicijntoediening” en eventuele aantekeningen drie maanden bewaard.

Een voorbehouden handeling uitvoeren

Wanneer het nodig is een epipen toe te dienen, belt de BHV-er 112 en houdt telefonisch contact met de centrale voor verder advies en instructies.

Na uitvoering van de voorbehouden handeling dienen de volgende stappen te worden ondernomen:

- Het informeren van de ouders
- Het inschakelen van medisch advies

In het algemeen geldt dat in noodsituaties de medewerkers anders kunnen handelen dan hierboven staat weergegeven. In noodsituaties wordt iedereen geacht naar beste vermogen te handelen. In principe dekt de verzekering de aansprakelijkheid bij handelen in noodsituaties als aantoonbaar is dat volgens dit protocol en naar beste vermogen is gehandeld. Na handelen in nood wordt altijd een verslag van de situatie en ondernomen acties naar de regiomanager gestuurd.